

**WOJEWÓDZKI KONKURS HISTORYCZNY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017
STOPIEŃ SZKOLNY – 17 LISTOPADA 2016 R.**

1. Test konkursowy zawiera 24 zadania. Są to zadania zamknięte i otwarte. Na ich rozwiązanie masz 90 minut. Sprawdź, czy test jest kompletny.
2. Zanim udzielisz odpowiedzi, uważnie przeczytaj treść zadania.
3. Wszystkie odpowiedzi czytelnie i wyraźnie wpisuj w wyznaczonych miejscach.
4. Przy rozwiązywaniu zadań zamkniętych wyboru wielokrotnego wybierz jedną, prawidłową odpowiedź i zaznacz ją krzyżykiem, np.:

A

☒

C

D

Jeżeli się pomylisz i zechcesz wybrać inną odpowiedź, to złe zaznaczenie otocz kółkiem ☒, po czym skreśl właściwą literę, np.:

A

☒

☒

D

5. W innych zadaniach samodzielnie sformułuj odpowiedź i wpisz ją lub wykonaj zadanie zgodnie z instrukcją zawartą w poleceniu.
6. Test wypełniaj długopisem, nie używaj korektora, ołówka ani gumki. Nie komunikuj się z innymi uczestnikami konkursu.
7. Sprawdź wszystkie odpowiedzi przed oddaniem testu.
8. Nie podpisuj testu, zostanie on zakodowany.
9. Brudnopis, dołączony do testu, nie podlega ocenie.

Zadanie 1. (1 p.)

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę P przy zdaniu prawdziwym, a literę F przy zdaniu fałszywym.

1.	Sumerowie stworzyli nad Eufratem i Tygrysem jedną z najstarszych cywilizacji na świecie.	P	F
2.	Sumerowie stworzyli jednolite, trwałe i potężne imperium, w którym władzę sprawował król-kapłan.	P	F
3.	Istotnym dokonaniem Sumerów było wynalezienie koła.	P	F
4.	Sumerowie posługiwali się pismem klinowym.	P	F

Zadanie 2. (2 p.)

Do podanych definicji przyporządkuj odpowiednie pojęcia. Wstaw we właściwe rubryki tabeli ich oznaczenia literowe.

(1) Pogląd w kwestiach religijnych sprzeczny z nauką Kościoła.	
(2) Rozłam religijny, oderwanie się od Kościoła w wyniku odmowy posłuszeństwa jego hierarchii.	

A) schizma B) dogmat C) herezja

Zadanie 3. (1 p.)

W wy kropkowane miejsce wpisz literę, którą oznaczono poprawne dokończenie zdania.

Otton III dążył do stworzenia uniwersalnego imperium,

- A) którego jedność miały zapewnić wspólna wiara chrześcijańska i władca świecki podległy woli papieża.
- B) w skład którego miały wchodzić cztery prowincje: Germania, Galia, Roma i Słowiańszczyzna.
- C) w którym ważną rolę miały odegrać Polska oraz imperium rzymskie.

Zadanie 4. (1 p.)

Które ze zdań prawidłowo wyjaśnia istotę zasady senioratu, przyjętej – zdaniem większości historyków – przez Bolesława Krzywoustego w jego testamencie (ustawie sukcesyjnej) z 1138 r.?

- A. Władzę zwierzchnią nad całością terytorium miał przejąć Władysław (zwany potem Wygnańcem), a następnie jego najstarszy syn.
- B. Władzę zwierzchnią nad całością terytorium, po śmierci Bolesława Krzywoustego, miał przejmować zawsze najstarszy książę z rodu Piastów.
- C. Władzę zwierzchnią nad całością terytorium miał przejmować książę wybrany przez Bolesława Krzywoustego, a po jego śmierci książę każdorazowo wybierany spośród jego synów.

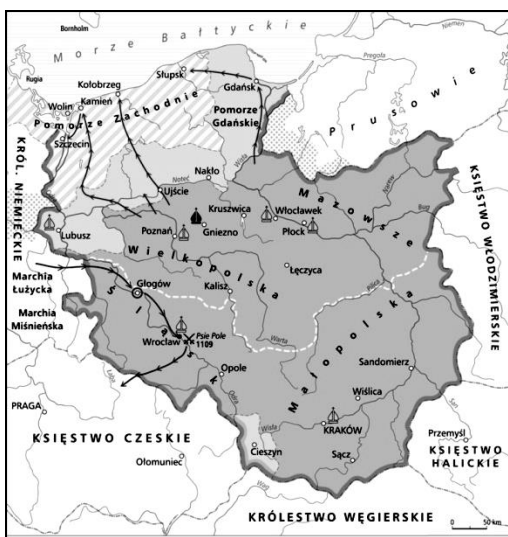
Zadanie 5. (1 p.)

W 1000 roku w Polsce utworzono arcybiskupstwo w Gnieźnie oraz biskupstwa w:

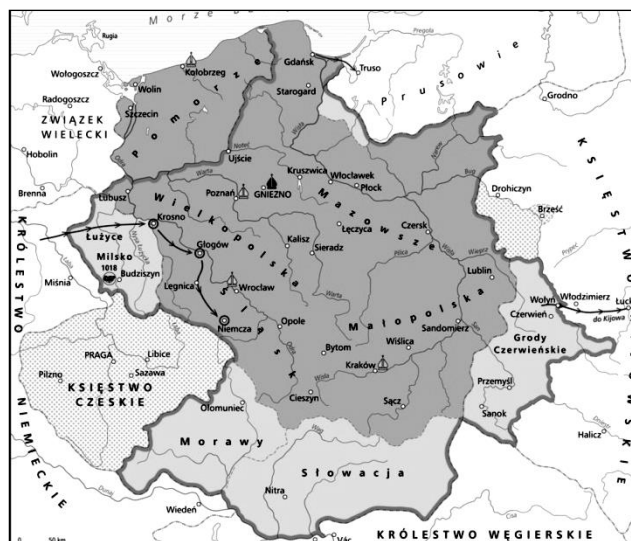
- A. Poznaniu, Kołobrzegu i Płocku.
- B. Krakowie, na Ostrowie Lednickim i we Wrocławiu.
- C. Krakowie, Kołobrzegu i we Wrocławiu.
- D. Poznaniu, na Ostrowie Lednickim i we Wrocławiu.

Zadanie 6. (1 p.)

Która z map: A czy B dostarcza wiadomości na temat ziem przyłączonych do Polski przez Bolesława Chrobrego. Wpisz w ramkę oznaczenie literowe odpowiedniej mapy.

A

B

Zadanie 7. (4 p.)

Każdemu wydarzeniu przyporządkuj przyczynę. Wybierz ją spośród oznaczonych literami A-E i wpisz jej oznaczenie literowe do tabeli.

Wydarzenie	Oznaczenie literowe przyczyny
(1) Koronacja Bolesława Szczodrego (Śmiałego) na króla Polski.	
(2) Przyłączenie Mazowsza do Polski.	
(3) Testament Bolesława Krzywoustego z 1138 roku.	
(4) Wydanie przywileju w Koszycach w 1374 r.	

- A. Obawa księcia o pokój wewnętrzny w kraju.
- B. Wsparcie papieża i przystąpienie do obozu gregoriańskiego.
- C. Chęć zapewnienia jednej z córek następstwa tronu w Polsce.
- D. Pokonanie Mieclawa (Masława) przez Kazimierza Odnowiciela.
- E. Dążenie Ludwika Węgierskiego do zawarcia unii z Litwą.

Zadanie 8. (3 p.)

Do odpowiedniej rubryki tabeli wpisz imię, numer i (jeśli jest używany) przydomek władcy, który był koronowany na króla Polski w podanym roku.

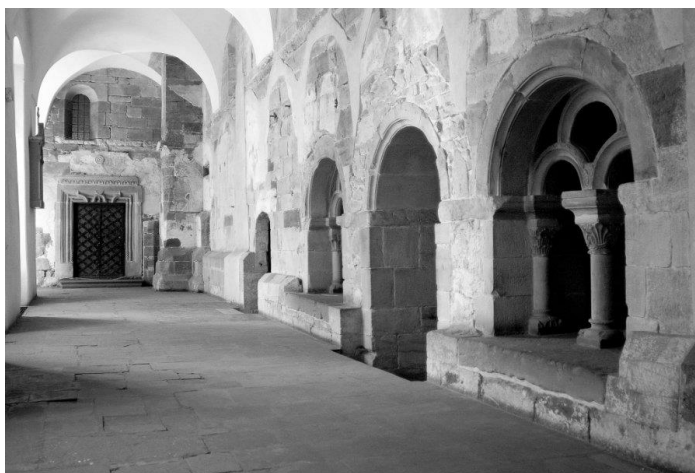
1076 r.	1295 r.	1320 r.
(A)	(B)	(C)

Zadanie 9. (1 p.)

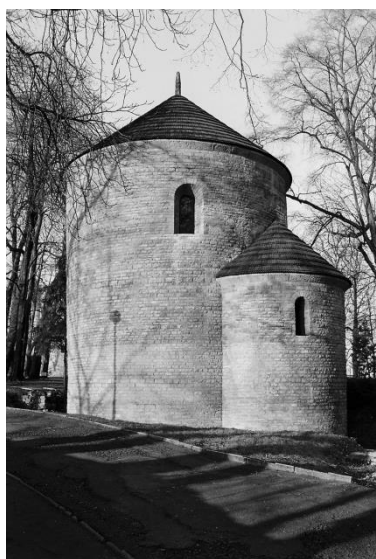
W wykropkowane miejsce wpisz oznaczenia literowe tych spośród przedstawionych niżej budowli, które wzniesiono w stylu romańskim.

A

B

C

D

Źródła: <https://pl.wikipedia.org/>; <http://www.wachock.pl/galeria>

Zadanie 10. (4 p.)

Podaj daty roczne wymienionych w tabeli wydarzeń.

Traktat pokojowy polsko-krzyżacki zawarty w Kaliszu, zwany też pokojem wieczystym.	Bitwa pod Cedynią.	Koniec panowania dynastii Piastów w Polsce.	Sprowadzenie Krzyżaków do Polski przez Konrada Mazowieckiego.
(A)	(B)	(C)	(D)

Zadanie 11. (1 p.)

Dokończ zdanie dotyczące zamieszczonej niżej taśmy chronologicznej – zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Przeniesienie stolicy z Gniezna do Krakowa miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

A. (1)

B. (2)

C. (3)

Zadanie 12. (1 p.)

Podaj nazwy dwóch prawem określonych obowiązków kupców, które ustalał Kazimierz Wielki, aby wesprzeć rozwój rodzimego handlu.

..... i

Zadanie 13. (1 p.)

Uzupełnij zdanie, wpisując nazwę miejscowości.

Długie rokowania z Czechami zakończył w 1348 r. pokój w, na mocy którego król Kazimierz Wielki w zamian za zrzeczenie się roszczeń do korony polskiej miał uznać prawo przyłączenia całego Śląska do Czech.

Zadanie 14. (2 p.)

Spośród wydarzeń oznaczonych numerami 1-4 wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W odpowiednich wierszach tabeli zakreśl numery, którymi je oznaczono.

(1) Wydarzenie chronologicznie pierwsze	1	2	3	4
(2) Wydarzenie chronologicznie ostatnie	1	2	3	4

1. Bitwa pod Grunwaldem
2. Sobór w Konstancji

3. II pokój toruński
4. Bitwa pod Warną

Zadanie 15. (1 p.)

Spośród wydarzeń związanych z wojnami polsko-krzyżackimi wybierz i zaznacz te, które zaszły podczas wojny trzynastoletniej z zakonem krzyżackim.

- A) Śmierć Ulricha von Jungingena.
- B) Akt inkorporacji Pomorza Gdańskiego do Korony Polskiej.
- C) Oblężenie Malborka.
- D) Bitwa pod Chojnicami.
- E) Sekularyzacja Zakonu Krzyżackiego.

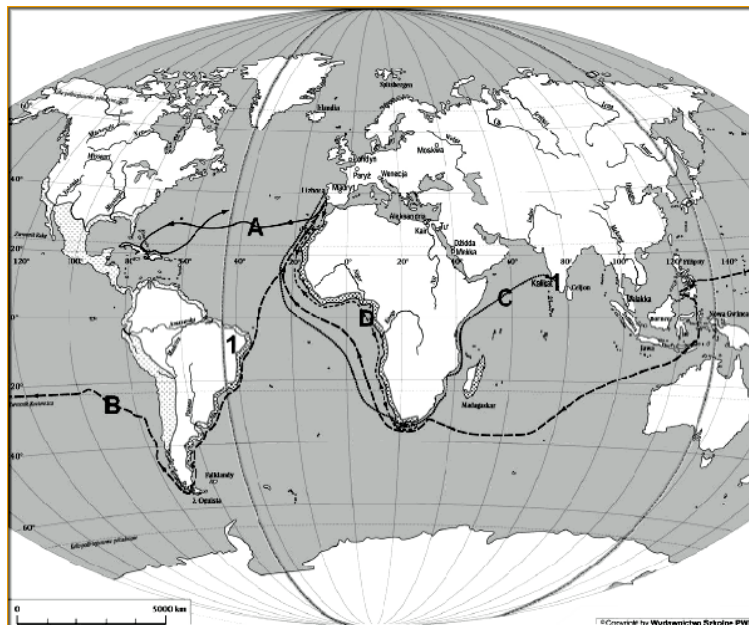
Zadanie 16. (3 p.)

Uzupełnij tabelę dotyczącą unii polsko-litewskich, wpisując w odpowiednich rubrykach brakujące informacje.

Data	Miejsce zawarcia	Władca Polski lub Litwy w roku, w którym podpisano akt unii	Rodzaj unii
1385	Jagiello
.....	Horodło	Władysław Jagiełło
.....	Lublin	realna

Zadanie 17. (5 p.)

Mapa przedstawia cztery podróże odkrywców z XV i XVI w., oznaczone literami A-D.

1) Do każdej litery dopisz imię i nazwisko odkrywcy, który pokonał trasę oznaczoną tą literą.

- A) C)
- B) D)

2) Podaj nazwę państwa, które w XVI w. skolonizowało tereny oznaczone na mapie cyfrą 1.

.....

Zadanie 18. (3 p.)

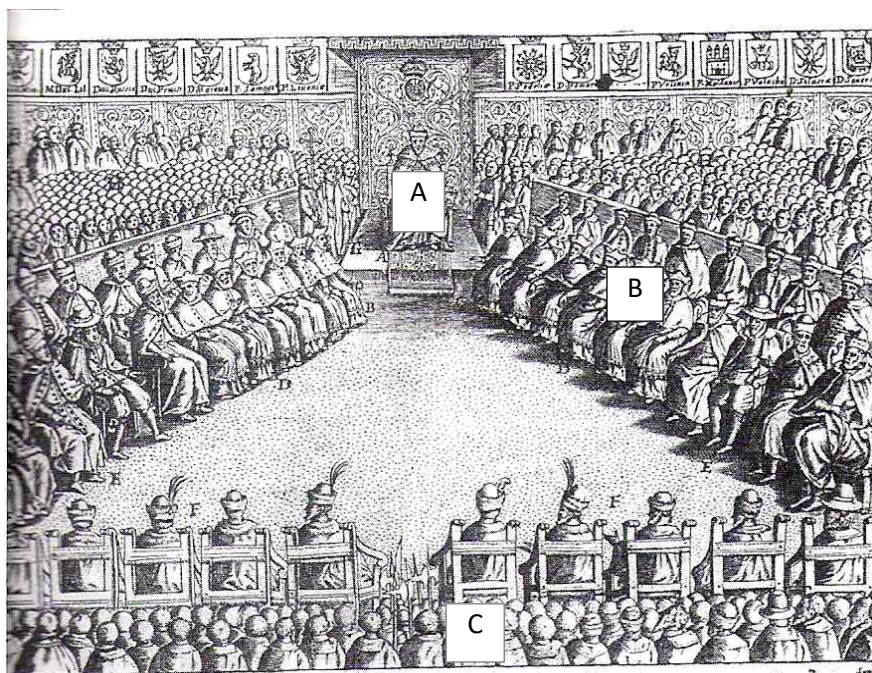
Przyporządkuj poniżej wymienione dzieła kultury właściwym stylom kulturowym. W odpowiednich miejscach tabeli wpisz litery, którymi je oznaczono.

- A. Pałac w Wilanowie
- B. Ołtarz Wita Stwosza w kościele Mariackim w Krakowie
- C. Freski w kaplicy Sykstyńskiej w Watykanie
- D. Zamek w Malborku
- E. Ratusz w Zamościu
- F. Kolumna Zygmunta III Wazy w Warszawie
- G. Pałac Na Wodzie w Łazienkach

Style kulturowe	Oznaczenia literowe dzieł
(1) Gotyk	
(2) Renesans	
(3) Barok	

Zadanie 19. (1 p.)

Oznaczonym na rysunku literami A, B, C stanom sejmującym sejmu polskiego przyporządkuj właściwą nazwę, wybierając ją spośród podanych: izba poselska, król, senat.

Źródło: *Sejm polski* – miedzioryt Jakuba Lauro, w: M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, *Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum*, Warszawa 2002, s. 231

A. B. C.

Zadanie 20. (5 p.)

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę P przy zdaniu prawdziwym, a literę F przy zdaniu fałszywym.

1.	Pierwszy sejm walny, z wyodrębnioną izbą poselską, zebrał się w 1493 r.	P	F
2.	Konstytucję „nihil novi” uchwalono za rządów Jana Olbrachta.	P	F
3.	Prusy Zakonne powstały w wyniku podpisania hołdu pruskiego.	P	F
4.	W 1569 r. do Korony został wcielony Kijów.	P	F
5.	Spisane w czasie trwania sejmu elekcyjnego artykuły henrykowskie gwarantowały zwoływanie przez króla sejmu co 4 lata.	P	F

Zadanie 21. (2 p.)

Na podstawie zamieszczonego niżej tekstu zaznacz prawidłowe dokończenie zdania (1) i wykonaj polecenie (2).

My tu na synodzie porządnym zebrani w Brześciu Litewskim [...] oznajmujemy [...], iż wszystkie patriarchie do jednego się potomka Piotra św., papy rzymskiego [papieża], zawżdy w nauce wiary i braniu mocy duchowej i w sądach biskupich i apelacjach uciekały [...]. My [...] wyprawiliśmy do papy rzymskiego posła naszego, [...] prosząc, aby nas do swego posłuszeństwa przyjął i od zwierzchności patryjarchów carogrodzkich wyzwolił i rozgrzeszył, zachowując nam obrządki i ceremonie Kościołów wschodnich greckich, a żadnej odmiany w cerkwiach naszych nie czyniąc.

M. Ferenc, *Epoka nowożytna*, [w:] *Teksty źródłowe. Tematy lekcji i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 2001, s. 55.

1. Na synodzie w Brześciu Litewskim ogłoszono postanowienia dotyczące

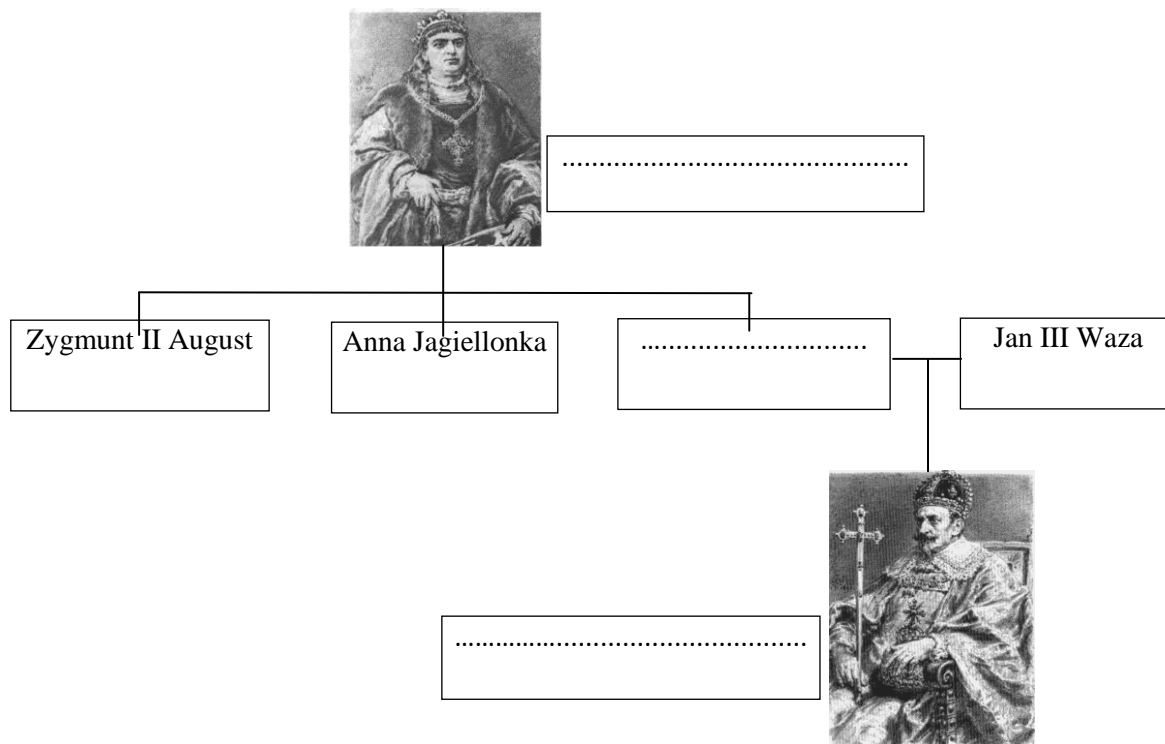
- A. tolerancji religijnej w Rzeczypospolitej.
- B. ugody przedstawicieli różnych odłamów protestantyzmu.
- C. unii części prawosławnych z Kościołem katolickim.
- D. zwierzchnictwa władzy papieskiej nad władzą świecką.

2. Podaj rok powstania cytowanego dokumentu.

.....

Zadanie 22. (3 p.)

Uzupełnij drzewo genealogiczne Jagiellonów i Wazów, wpisując w wykropkowane miejsca odpowiednie imiona i – jeśli są używane – przydomki, numery, nazwy dynastii.

Zadanie 23. (2 p.)

Wpisz w tabeli nazwę umowy o charakterze publiczno-prawnym, podpisywanej między szlachtą a nowo obieranym w drodze wolnej elekcji królem Polski, zawierającej indywidualne zobowiązania elekta. Podaj rok, w którym takie zobowiązania spisano po raz pierwszy.

Nazwa umowy
Rok, w którym po raz pierwszy sformułowano taką umowę

Zadanie 24. (1 p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

W czasie powstania Chmielnickiego wojska Rzeczypospolitej walczyły z Kozakami pod

- A. Beresteczkiem, Częstochową i Krakowem.
- B. Korsuniem, Piławcami i Żółtymi Wodami.
- C. Zbarażem, Lwowem i Ujściem.
- D. Beresteczkiem, Zbarażem i Warką.

Brudnopis (nie jest oceniany)